

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 4.2.2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η διαδικτυακή πληροφορία είναι γνώση;

Συνηθίσαμε να λέμε ότι ζούμε στην εποχή της πληροφορίας και της γνώσης, ταυτίζοντάς τες όμως άκριτα, καθώς εκλαμβάνουμε συνήθως την πληροφορία ως γνώση. Η γενική αυτή εισαγωγική νότα έχει ιδιαίτερο νόημα για το πώς χρησιμοποιούμε στην ηλεκτρονική εποχή μας την πληροφορία και για το πώς μπορεί να μεταποιηθεί αποτελεσματικότερα σε γνώση.

Ένα ζήτημα καίριων ερωτημάτων αποτελεί η χρήση του διαδικτύου από τους νέους κυρίως, οι οποίοι βρίσκονται στο στάδιο **οικοδόμησης των γνώσεών τους**, ή και από πολλούς μεγάλους, που χάνονται σε μια χαοτική διαδικτυακή ξενάγηση. Σε κάθε περίπτωση, ένα πρώτο χαρακτηριστικό που πρέπει να τονιστεί σχετικά με τη χρήση του διαδικτύου είναι το πόσο αποτελεσματικός είναι ο εντοπισμός της αναζητούμενης πληροφορίας. Ένα άλλο χαρακτηριστικό αφορά τον υπερπληθυσμό σχετικών πληροφοριών, με τις περισσότερες όμως να μην είναι καλά εστιασμένες στη ζητούμενη, προκαλώντας σύγχυση και αποπροσανατολισμό στον χρήστη. Μια άλλη «παγίδα» αφορά τον βαθμό της εγκυρότητας και της αντικειμενικότητας της διαδικτυακής πληροφορίας, ακόμη και της επιστημονικής. Μια ακόμη παρατήρηση αφορά το ότι η προσφερόμενη πληροφορία «περιβάλλεται» από άσχετες οπτικές πληροφορίες της οθόνης του υπολογιστή, που διασπούν την προσοχή του ανθρώπου.

Επομένως, η σημαντική αυτή τεχνολογία της εποχής μας εμφανίζει ορισμένες παιδικές ασθένειες που μπορεί να επηρεάζουν την πνευματική υγεία μικρών και μεγάλων. Ωστόσο, λοιπόν, ξεπεράσει αυτές τις παιδικές ασθένειες η νέα αυτή τεχνολογία, είναι καλό να προσέχουμε όλοι· για να αποφεύγονται οι κακοτοπιές του διαδικτύου και να μην θυσιάζουμε τη γνώση στον βωμό της πληροφορίας, η οποία δεν είναι γνώση -όπως βέβαια και οι κατακερματισμένες γνώσεις, όχι μόνο του διαδικτύου αλλά και γενικότερα. Η κατάκτηση, λοιπόν, της γνώσης είναι η «πρόκληση» κάθε σκεπτόμενου ανθρώπου και ειδικότερα των νέων.

Εφημερίδα «Το Βήμα», κείμενο διασκευασμένο

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Οι υπολογιστές στην τάξη

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά που τόλμησε το Βρετανικό Παιδαγωγικό Ινστιτούτο είναι η ενοποίηση των αιθουσών διδασκαλίας και της σχολικής βιβλιοθήκης με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών. Έτσι, στην Αγγλία και στη Βόρειο Ιρλανδία αρκετά σχολεία εξοπλίστηκαν με όλα τα απαραίτητα ηλεκτρονικά μέσα, **δηλαδή** κομπιούτερ, πακέτα προγραμμάτων, πολυμέσα, συνδέσεις στο Internet και στο Business Briefing του πρακτορείου Reuters.

Το πρώτο καλό από αυτά είναι ότι όλοι οι μαθητές έχουν στις άκρες των δακτύλων τους περίπου το ίδιο υλικό, ανεξάρτητα από το ποιοι είναι οι γονείς τους και τι βιβλιοθήκη υπάρχει στο σπίτι του καθενός. Θα έχουν να μάθουν **βεβαίως** το πώς ψάχνουν για χρήσιμα στοιχεία, πώς τα αναλύουν μετασχηματίζοντάς τα σε χρήσιμες πληροφορίες, πώς σχεδιάζουν τις επόμενες αναζητήσεις. Εικόνες, ήχος, κείμενα γίνονται χειροπιαστά αντικείμενα. Διακινούνται μέσα από τα δίκτυα, τα κολλάς εδώ κι εκεί, τα αλλοιώνεις όσο και όπως θέλεις. Εκτός

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

όμως από την αίσθηση της ανεξαρτησίας τους, ίσως να χρειάζεται με τις νέες συνθήκες εκπαίδευσης, ακόμη περισσότερο να μάθουν να συνεργάζονται και μεταξύ τους, **αφού** στο νέο «ψηφιακό σχολείο» η μηχανική αναπαραγωγή της όποιας παραδιδόμενης γνώσης δεν θα είναι αρκετά για να θεωρηθεί επαρκής η φοίτηση.

Έτσι, η μάθηση μέσα από τις παραδόσεις μόνον, η πάντα ελεγχόμενη από τη μεριά αυτού που διδάσκει, περιορίζεται. Το κέντρο μετατίθεται από το δάσκαλο στο μαθητή, ενώ η συνεργατική μάθηση αυξάνεται. Οι ανάγκες όσων θέλουν να μαθαίνουν αρχίζουν να καθορίζουν τον ρόλο του δασκάλου. **Την ίδια στιγμή**, στη μεταλλαγμένη αυτή διαδικασία της μάθησης, μερικές φορές οι δάσκαλοι παίρνουν γνώση και από τους μαθητές τους και αυτοί από άλλους μαθητές. Το ζητούμενο άλλωστε είναι η προσφορά του προσωπικού στο σχολείο να εστιαστεί πιο πολύ στο πώς θα προσφέρεται η όποια γνώση και όχι να βολεύεται όποιος διδάσκει με την καθιερωμένη πλέον παράδοση των μαθημάτων.

Αλκης Γαλδαλάς

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Εξομολόγηση

Τρέφομαι με τηλεοπτικά προγράμματα.

Φορτίζω την καρδιά μου κάθε μέρα.

Οι μπαταρίες πια έγιναν τόσο απαραίτητες, όσο ποτέ δεν υπήρξαν τα οράματα.

Περνάω το χρόνο μου διαβάζοντας e-mail -η ποίηση είναι εξαιρετικά επώδυνη.

Ξεχνάω συνεχώς το password της συνείδησής μου.

Χρειάζομαι τις καταστροφές οπωσδήποτε. Να θυμάμαι ότι είμαι ζωντανή...

Δοξάζω το πλαστικό και το νίκελ, τα κινητά τηλέφωνα και τους σταρ ανεξαιρέτως.

Δεν φαντάζομαι χρόνο χωρίς καλώδια. Πώς να περάσει μια νύχτα στο σκοτάδι;

Έχω εικονικό σπίτι, εικονικά ζωάκια, εικονικούς φίλους και εικονικό σεξ.

Όλο τον κόσμο σε ένα πληκτρολόγιο.

Θα 'θελα να ταξιδεύω, αλλά είναι τόσο τρομακτικό να κουβαλάς παντού μόνο τον εαυτό σου.

Δεν θέλω ν' απαντήσω σ' άλλες ερωτήσεις.

Η γενιά μου είναι κουρασμένη. Από αναλύσεις, εξηγήσεις, ιδεολογίες,

επαναστάσεις, ετεροπροσδιορισμούς και μισαλλοδοξίες.

Κουρασμένη απ' τα ερωτικά τραγούδια, τις φοβίες, τον αριθισμό¹ και τα πυροτεχνήματα.

Δεν ξέρουμε πώς καίει η χαρά το νου και πώς σπαράζει η ψυχή στην ωραιότητα.

Απ' όλα τα χρώματα μας άφησαν το γκριζό, μα ένα κόκκινο στοιχειώνει τα όνειρά μας.

Λένε πως αυτομόλησε² ο Θεός, αλλά εγώ πιστεύω σε μια Έξοδο Κινδύνου.

Αικατερίνη Τεμπέλη

¹**Αριθισμός:** η τάση του ανθρώπου για γρήγορη ανάδειξη με τη χρήση οποιουδήποτε μέσου.

²**Αυτομόληση:** αυτομολώ: εγκαταλείπω την παράταξη στην οποία ανήκω και προσχωρώ στην αντίπαλη.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σύμφωνα με το **Κείμενο 2**, τι αποτελέσματα είχε η ένταξη των υπολογιστών στις τάξεις στην περίπτωση της Μ. Βρετανίας; Να τα παρουσιάσετε περιληπτικά σε 70-80 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να γράψετε δίπλα στον αριθμό κάθε πρότασης το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση, σύμφωνα με το νόημα του **Κειμένου 1**. Δεν χρειάζονται αναφορές σε χωρία του κειμένου:

1. Στην εποχή της πληροφόρησης και της γνώσης

- α. Είναι σωστό να ταυτίζουμε την πληροφορία με τη γνώση.
β. Η πληροφορία δεν συνιστά απαραίτητα γνώση.
γ. Οι πληροφορίες δεν χρειάζονται λογική επεξεργασία.

2. Η χρήση του διαδικτύου σήμερα

- α. Είναι απειλητική για τους νέους και γι' αυτό πρέπει να απαγορευτεί.
β. Είναι εντελώς αναποτελεσματική στην αναζήτηση πληροφοριών.
γ. Χαρακτηρίζεται από μεγάλο όγκο πληροφοριών που συχνά στερούνται εγκυρότητας.

3. Η πληροφόρηση που παρέχει το διαδίκτυο

- α. Μπορεί να συνδέεται με τη σύγχυση που προκαλείται στον χρήστη όταν αυτός αναζητά πληροφορίες.
β. Βλάπτει πάντα την αντικειμενικότητα της πληροφορίας.
γ. Αποδεικνύει την αδυναμία των χρηστών να οργανώσουν τις πληροφορίες που αντλούν από το διαδίκτυο.

4. Τα προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση του διαδικτύου

- α. Φανερώνουν ότι ο άνθρωπος δεν ήταν προετοιμασμένος για την εφεύρεση αυτή.
β. Είναι μόνιμα χαρακτηριστικά του, από τα οποία δεν πρόκειται ποτέ να απαλλαγεί.
γ. Επιβάλλουν την προσοχή όλων των χρηστών.

5. Για να κατακτήσει ο άνθρωπος τη γνώση

- α. Πρέπει να επιβραδυνθούν οι ρυθμοί της τεχνολογίας, ώστε αυτή να συμβαδίζει με την κοινωνική πρόοδο.
β. Πρέπει να διαθέτει γνωρίσματα σκεπτόμενου ανθρώπου, που αναζητά τη μάθηση.
γ. Πρέπει το διαδίκτυο να απαλλαγεί από τις πληροφορίες και να παρέχει μόνο γνώσεις.

Μονάδες 10

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B2. α) «Ένα ζήτημα καίριων ερωτημάτων αποτελεί η χρήση του διαδικτύου από τους νέους κυρίως, οι οποίοι βρίσκονται στο στάδιο **οικοδόμησης των γνώσεών τους**».

Στο απόσπασμα που διαβάσατε από τη 2^η παράγραφο του **Κειμένου 1**, να εξηγήσετε τη χρήση του ονοματικού συνόλου «οικοδόμησης των γνώσεών τους» (μονάδες 2) και στη συνέχεια να μετατρέψετε το ονοματικό σύνολο σε ρηματικό, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στη σύνταξη. (μονάδες 3)

Μονάδες 5

B2. β) Στην τελευταία παράγραφο του **Κειμένου 1** («Επομένως, η σημαντική αυτή τεχνολογία της εποχής μας... και ειδικότερα των νέων») ο συντάκτης προσπαθεί να προβληματίσει τους αναγνώστες. Να βρείτε ένα (1) σχήμα λόγου και ένα (1) σημείο στίξης που χρησιμοποιεί για να πετύχει τον σκοπό του (μονάδες 4). Να εξηγήσετε τι φανερώνουν αυτές οι γλωσσικές επιλογές μέσα στο κείμενο. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

B3. Δηλαδή, βεβαίως, αφού, έτσι, την ίδια στιγμή: Να εξηγήσετε τι δηλώνουν οι παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις, αναφερόμενοι στα νοήματα που αυτές συνδέουν σε κάθε περίπτωση μέσα στο **Κείμενο 2**.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Τι εξομολογείται το ποιητικό υποκείμενο; Να στηρίζετε την απάντησή σας σε τουλάχιστον τρεις (3) κειμενικούς δείκτες. Εσείς, ως νέα γενιά, ταυτίζεστε με όσα καταθέτει το ποιητικό υποκείμενο ή όχι και γιατί; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με αφορμή ένα αφιέρωμα του σχολείου σας στην ψηφιακή εποχή, αναρτάτε ένα άρθρο 300-350 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στο σχολικό ηλεκτρονικό περιοδικό. Σε αυτό αναφέρεστε:

α) στις δυνατότητες του διαδικτύου ως εργαλείου ενημέρωσης και πρόσβασης των χρηστών στη γνώση και

β) στα εφόδια που πρέπει να έχετε οι νέοι, ώστε να αποφύγετε τους κινδύνους που περιγράφονται στη 2^η παράγραφο του **Κειμένου 1**.

Μονάδες 30